

สถานการณ์และความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก The States and Needs about Foreign Language Knowledge of Vocational College Students of Eastern Economic Corridor Zone

ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์¹, นันทชญา มหาขันธ² และ กนกพร ต้นวัฒนะ³

Chompunuch Punyapiroje¹, Nanchaya Mahakhan² and Kanokporn Tunwattana³

^{1,2,3} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{1,2,3} Faculty of Humanities and Social Sciences

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยบูรพา

^{1,2,3} Burapha University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสถานการณ์และความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่อยู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลถูกเลือกอย่างเจาะจงเจาะจง จากวิทยาลัย 7 แห่ง เป็นจำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษอยู่ระดับน้อยถึงปานกลาง มีทักษะการอ่านและการเขียนมากกว่าทักษะการฟังและการพูด เหตุผลที่มีทักษะด้านการฟังและการพูดอยู่ในระดับต่ำเพราะการขาดประสบการณ์ตรงในการสนทนากับชาวต่างชาติ เมื่อสอบถามถึงความต้องการความรู้ด้านภาษา

ต่างประเทศ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรู้ภาษาต่างประเทศจะทำให้ได้รับโอกาสในการทำงานที่มีตำแหน่งสูงขึ้น มีค่าตอบแทนสูงขึ้น และมีความต้องการศึกษาภาษาต่างประเทศให้สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่าเพียงแค่การทำงาน มีความต้องการผู้สอนที่เป็นชาวต่างประเทศและเป็นเจ้าของภาษานั้นๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการสอนที่เน้นความสนุกสนานพร้อมกับการเรียนรู้

คำสำคัญ : สถานภาพ, ความต้องการ, ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ, นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Abstract

The purpose of this research was to study the states and needs about foreign language knowledge of vocational college students in the Eastern Economic Corridor Zone. This was a qualitative research using the focus group discussion method. The participants consisted of 50 vocational college students studying for a vocational certificate level or a higher vocational certificate level of vocational colleges in the Eastern Economic Corridor Zone. Fifty participants from 7 vocational colleges were purposive sampling. The focus group discussion guide was a research tool.

The results showed that most students assessed their own listening, speaking, reading and writing skills about foreign languages, especially the English language, at low to moderate levels. Their reading and writing skills were better than their listening and speaking skills because lacking direct experiences in having a conversation with foreigners. When inquiring about their needs about foreign language knowledge, most students were aware of the importance of having foreign language skills and would have greater benefits in their job opportunities such as gaining high positions or high compensation. The students wanted to be able to use foreign languages, particularly English language, for communicating in their daily life more than in business communication context only. The students preferred native speaking teachers via edutainment.

Keywords : states, needs, foreign language knowledge, vocational college students, Eastern Economic Corridor Zone

บทนำ

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor or EEC) หรือ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 เป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดความสำเร็จจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการลงทุนและเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมชั้นนำของประเทศ อาทิ ปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยานยนต์ และพลังงาน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 5 ของประเทศ ในระยะแรกเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามซูเปอร์คลัสเตอร์ที่มีการส่งเสริมเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First s-curve) ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร และ 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New s-curve) ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ ได้แก่ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจร ตามนโยบายของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน ด้วยปัจจัยสนับสนุนจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานจากภาครัฐ รวมทั้งการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 3 แสนล้านบาท ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลากหลายประเภท คาดว่าจะทำให้มีการลงทุนจากชาวไทยและชาวต่างชาติได้มากกว่า 1.9 ล้านล้านบาท (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2562) จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2562 แสดงมูลค่าการถือหุ้นของบริษัทต่างประเทศในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีมากกว่าร้อยละ 60 ประกอบด้วย บริษัทจากญี่ปุ่นร้อยละ 49.65 จีน ร้อยละ 8.45 สิงคโปร์ ร้อยละ 5.72 และอเมริกัน ร้อยละ 3.78

จากการศึกษาความต้องการบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกพบว่า ประมาณการความต้องการบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างปี 2562-2566 สูงถึง 475,688 คน ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาตั้งแต่อาชีวศึกษาจนถึงปริญญาเอก และความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษาพบว่าสูงกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2562) ส่งผลให้การพัฒนาทรัพยากรบุคลากรเพื่อตอบสนองต่อโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเร่งด่วนเพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานของ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC

ด้วยการร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานภาคเอกชน โครงการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบของ EEC Model เป็นการพัฒนาทักษะบุคลากรโดยปรับเข้าสู่ตามความต้องการด้วยการให้เอกชนร่วมจ่าย แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ EEC model type A ที่มีเป้าหมายเพื่อตอบโจทย์อุตสาหกรรมพัฒนาบุคลากรให้กับอุตสาหกรรมในระยะยาว เป็นการพัฒนาศักยภาพผ่านหลักสูตรที่ได้รับปริญญา (Degree) หรือประกาศนียบัตรด้วยการร่วมมือกับผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาหลักสูตรและทักษะบุคลากรตั้งแต่ให้เรียนฟรี มีงานทำ และรายได้สูง และ EEC model type B ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ เป็นหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ไม่มีปริญญา (short course model or non-degree) เพื่อให้บุคลากรได้มีทักษะใหม่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการในงาน (Reskill) และพัฒนาศักยภาพการทำงานเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) เพื่อตอบรับกับการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ นอกจากนี้ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังมีการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับ EEC Model ในด้านภาษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2562)

เมื่อทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังประสบปัญหาเพราะไม่สามารถผลิตบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เขตพัฒนา

พิเศษภาคตะวันออกได้ ผลวิจัยระบุว่า สมรรถนะหนึ่งของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่พึงประสงค์ คือ สมรรถนะในด้านภาษาต่างประเทศที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษากลางของโลก (ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี, 2561; ภัค วีระเสถียร และกมลชนก สุทธิวาทนฤพุมิ, 2563: ธัญลักษณ์ วีระสมบัติ, 2561; อมิตตา ภัคดิธิโรโกติน, ลือชัย วงษ์ทอง และกิจจุฑา ไกรवास, 2563) ดังนั้น การที่จะยกระดับมาตรฐานของแรงงานไทยในการทำงานบริษัทต่างชาตินั้น จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญทุกทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ และการมีความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานของคนต่างชาติก็จะช่วยลดความผิดพลาดจากการสื่อสาร และทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานมีมากขึ้น

ผลการวิจัยข้างต้นยังสอดคล้องกับผลการจัดอันดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี พ.ศ. 2563 โดย EF Education First ที่พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยได้ 419 คะแนน จัดอยู่อันดับที่ 89 จาก 100 ประเทศทั่วโลก หรือ อันดับที่ 20 จาก 24 ประเทศในเอเชีย จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก โดยคนไทยมีความสามารถอยู่ที่ร้อยละ 52.50 และหญิงไทยร้อยละ 52.13 ในขณะที่เมื่อ พ.ศ. 2562 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยได้ 47-61 คะแนน จัดเป็นอันดับที่ 74 จาก 100 ประเทศที่เข้าร่วมการทดสอบ (พีพีทีวี ออนไลน์, 2563) นอกจากนี้ ความต้องการภาษาต่างประเทศอื่นๆ ก็ยังเป็นที่ต้องการและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มุ่งเน้น 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายเช่นกัน เมื่อพิจารณาจากจำนวนบริษัทต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิจัยที่จะศึกษาสถานภาพและความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านมุมมองของนักศึกษาอาชีวศึกษายังมีไม่มากนัก และงานวิจัยส่วนใหญ่ยังขาดการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาสถานภาพความรู้และความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้

ตอบสนองกับแรงงานกลุ่มเป้าหมาย เพราะผู้สอนหรือผู้ผลิตเนื้อหาที่เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าสถานภาพและความต้องการของผู้เรียนว่าเป็นอย่างไร เพื่อการออกแบบเนื้อหาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดึงดูดความสนใจกับผู้เรียน โดยเฉพาะการสอนผ่านสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เป็นแรงงานไทยที่มีคุณภาพเทียบเท่าสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การทบทวนวรรณกรรม

แรงจูงใจ หมายถึง ความปรารถนาหรือความตั้งใจกระทำการใดการหนึ่ง แรงจูงใจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ได้แก่ ความคิด หรือความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การได้รับการยอมรับ การได้รับการยกย่องชมเชย การถูกลงโทษ การมีชื่อเสียง และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แรงจูงใจจึงเกี่ยวข้องกับ ความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้น และความมานะบากบั่นที่จะไปถึงเป้าหมาย การจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับแรงจูงใจของแต่ละปัจเจกบุคคล (Guerrero, 2015; Schunk, Pintrich & Meece, 2008; Woolfolk, 2004)

ทฤษฎีแรงจูงใจของ Gardner and Lambert (1972) ได้สรุปความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างแรงจูงใจและทิศทางหรือเป้าหมาย โดยอธิบายว่าแรงจูงใจมี 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจแบบบูรณาการ (Integrative motivation) หมายถึง ทศตนคติเชิงบวกของแต่ละบุคคลที่จะเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม และชุมชนของภาษาที่สอง ผู้เรียนมีเหตุผล

สำคัญและชัดเจนในการเรียนรู้ภาษาที่สองเพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ขณะที่แรงจูงใจแบบเครื่องมือ (Instrumental motivation) เป็นเหตุผลเชิงปฏิบัติของบุคคลในการเรียนรู้ภาษาที่สอง บางคนอาจมีแรงจูงใจเพื่อนำไปโอกาสในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งงานที่สูงขึ้น หรือการมีรายได้สูงขึ้น Gardner (1985) กล่าวว่า แรงจูงใจมีโครงสร้างที่ซับซ้อน บุคคลแต่ละคนจะถูกจูงใจจากการตั้งเป้าหมายและความมานะบากบั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ แรงจูงใจจึงเป็นผลลัพธ์จากการปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของภาษาที่สองและภาษาเป้าหมายที่ตั้งไว้ว่าอยากเรียนรู้ จากแนวคิดดังกล่าวจะช่วยให้คณะวิจัยสามารถเข้าใจเหตุผลความต้องการในการเรียนภาษาที่สองของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่อยู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงงานไทยและปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะการทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลวิจัยที่พบค่อนข้างคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะแรงงานระดับปฏิบัติการ วุฒิมัธยมศึกษา ระดับ ปวช.-ปวส. เช่น ในงานวิจัยของธัญลักษณ์ วีระสมบัติ (2561) ได้สังเคราะห์งานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแรงงานไทยในอุตสาหกรรมการผลิตไทยในช่วงปี 2535–2557 และพบว่า ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานการศึกษาขั้นต่ำและแรงงานอาชีวะ และแรงงานเหล่านั้นขาดทักษะการทำงานที่จำเป็น ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น งานวิจัยยังพบอีกว่าแรงงานของไทยยังไม่ค่อยมี “นิสัยอุตสาหกรรม” ที่จำเป็นสำหรับการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยันอดทน และความมีระเบียบวินัย และสถานประกอบการไม่นิยมส่งคนงานไปรับการอบรมจากภาครัฐ เพราะหลังได้รับการฝึกอบรมแล้วแรงงานยังไม่สามารถทำงานได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล บัวเปลี่ยนสี (2561) และงานของ อมิตตา ภัคศิริโกติน ลือชัย วงษ์ทอง และกิจฐเขต ไกรवास (2563) ที่สำรวจสภาพ นโยบาย/แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับความพร้อมของพื้นที่ คุณภาพแรงงาน และการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลวิจัยพบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีความพร้อม

ในด้านโครงสร้าง มีความพร้อมเพียงเล็กน้อยในด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ แต่ไม่มีความพร้อมในด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่ และโครงการฝึกอบรม/หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถผลิตบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายได้

งานของภาค วีระเสถียร และกมลชนก สุทธิวาทณพุมิ (2563) ได้ศึกษามุมมองของผู้ประกอบการเกี่ยวกับสมรรถนะที่คาดหวังในแรงงานด้านโลจิสติกส์และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของแรงงานในระดับอนุปริญญา-ปริญญาเอก ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ปวส. และระดับประถมศึกษา ในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมาย (10 S-curve) ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเปรียบเทียบระหว่างระดับสมรรถนะแรงงานในปัจจุบัน (ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ) กับระดับความหวังของผู้ประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแรงงานไทยในปัจจุบันต่ำกว่าสมรรถนะที่คาดหวังในแรงงานด้านโลจิสติกส์ที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ แรงงานไทยที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ปวส. มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะในปัจจุบันด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศแตกต่างจากสมรรถนะที่คาดหวังมากที่สุด และสูงเป็นอันดับแรกของสมรรถนะทั้งหมด

งานของพันธ์ชล บุตรเมือง เศรษฐ์รัฐ พัฒนาาศ และธิตัต ตรีศิริโชติ (2563) ศึกษาความพร้อมด้านการศึกษาและความต้องการแรงงานของอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานด้านช่างเทคนิคในระดับ ปวช. และปวส. เพิ่มขึ้น และยังต้องการแรงงานที่มีคุณสมบัติทั่วไป คือ มีความขยันสามารถปรับตัวได้ พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พูดภาษาอังกฤษได้ มีความสามารถที่ดี มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ อดทน รอบคอบ แต่อย่างไรก็ตามแรงงานไทยยังขาดความเป็นผู้นำ

ขณะที่งานของกาญจนา จันท์พราหมณ์ (2563) ศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี และพบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน)

โดยทักษะการอ่านมีระดับความต้องการมากที่สุด โดยใช้ในการอ่านอีเมลและเอกสารที่ระบุคุณสมบัติหรือรายละเอียดสินค้าเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการฟังและด้านการพูดใช้ในการเข้าร่วมบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านการเขียนใช้ในการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษถึงหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานซึ่งจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า วุฒิกศัการระดับ ปวส. ปริญญาตรี และปริญญาโท มีความต้องการมากกว่าวุฒิกศัการระดับต่ำกว่า ปวส. และ พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการมากกว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี และ 6-10 ปี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสนทนากลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่อยู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง และเคยผ่านการเรียนภาษาต่างประเทศที่จัดโดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาอย่างน้อย 1 วิชา คณะผู้วิจัยเลือกวิทยาลัยโดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง รวมทั้งสิ้น 7 แห่ง

ในส่วนของการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้ใช้วิธีการสมัครใจ โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมต้องมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และเคยเรียนวิชาภาษาต่างประเทศจากวิทยาลัยอย่างน้อย 1 วิชา โดยคณะผู้วิจัยได้ทำจดหมายติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อประกาศเชิญชวนให้นักศึกษาวิทยาลัยเข้าร่วมการสนทนากลุ่มของงานวิจัย โดยถ้านักศึกษาท่านใดสนใจก็สามารถติดต่อกับตัวแทนของวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ประสานงานกับนักศึกษาแทนคณะผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มแบบกึ่งมีโครงสร้างที่มีแนวคำถามครอบคลุมประเด็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ และความต้องการหลักสูตรภาษาต่างประเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยถ่วงระหว่างการสนทนากลุ่มนั้น คณะผู้วิจัยสามารถซักถามประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติมได้ แบบสนทนากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการวัฒนธรรมจำนวน 2 ท่าน และคณะผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อถึงวันเวลาที่นัดหมาย คณะผู้วิจัยเดินทางไปห้องที่วิทยาลัยแต่ละแห่งจัดเตรียมไว้ให้เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม ระยะเวลาการเก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2564 - มีนาคม 2564 ก่อนเริ่มการสนทนากลุ่มทุกครั้ง คณะผู้วิจัยจะแนะนำทีมงานให้กับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย การปกป้องการระบุความเป็นตัวตนของผู้ให้ข้อมูลในเล่มรายงานการวิจัย และรายละเอียดเกี่ยวกับการถอนตัวของผู้ให้ข้อมูลถ้าต้องการในทุกช่วงเวลา (ก่อน ระหว่าง หลังการเก็บข้อมูล) เมื่อผู้ให้ข้อมูลรับทราบและยินยอมในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็จะต้องกรอกข้อมูลใน “เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย” จากนั้น คณะผู้วิจัยก็จะขออนุญาตในการบันทึกเสียงก่อนดำเนินการสนทนากลุ่ม เมื่อจบการสนทนากลุ่มแล้ว คณะผู้วิจัยก็จะถอนตัวออกมาในที่ดังกล่าว คณะผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มทั้งหมด 7 ครั้ง ในวิทยาลัย 7 แห่ง

การตรวจสอบข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยวิธีที่ใช้มีตั้งแต่คณะผู้วิจัยทั้งสามท่านทำการตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์และการตีความข้อมูลจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา 7 แห่ง และคณะผู้วิจัยได้มีการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยก่อนหรือหลังจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

หลังจากตอบบทสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสให้กับผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนโดยตัวเลขตัวแรกคือ รหัสตัวแทนวิทยาลัย 7 แห่ง มีตั้งแต่หมายเลข 1-7 และตัวเลขที่สองคือ รหัสของนักศึกษาจะเริ่มหมายเลขตั้งแต่ 1-9 จากนั้น โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการอ่านข้อความที่จากบทสนทนากลุ่มที่ถอดเสียงออกมาแล้ว ตรวจสอบข้อมูลที่ได้อ่าน สรุปข้อมูลเบื้องต้น จัดระบบข้อมูลจำแนกบทสนทนากลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ และความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แล้วจึงสร้างบทสรุปของข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำมาเขียนเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สถานภาพการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานั้น โดยทั่วไปวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้กับนักศึกษาเป็นวิชาบังคับ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นวิชาพื้นฐานของหลักสูตรจากกรมอาชีวศึกษา จำนวนชั่วโมงเรียนอาจแตกต่างกันไปในแต่ละวิทยาลัย มีตั้งแต่ 2-4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ บางวิทยาลัยอาจมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ โดยจัดให้นักศึกษาเรียนในฐานะวิชาเลือก เช่น ภาษาเกาหลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น บางวิทยาลัยและ/หรือบางหลักสูตรของวิทยาลัยที่เป็นการศึกษาแบบทวิภาคี มีการทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับบริษัทหรือสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น หลักสูตรประเภทนี้จะมีเงื่อนไขว่า นักศึกษาไทยจะต้องไปเรียนและฝึกงานในประเทศดังกล่าว 1 ปี (หมายเหตุ: ข้อตกลงนี้เกิดขึ้นก่อนที่ช่วงมีกระระบาดของโควิด อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวิทยาลัย) ดังนั้น นักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวก็จะได้ศึกษาภาษาจีนเพิ่มเติมเพื่อเตรียมตัวก่อนไปศึกษาต่างประเทศ นอกจากนี้ บางวิทยาลัยยังมีนโยบายให้คณาจารย์ที่สอนวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพในแต่ละสาขาให้สอดแทรกคำศัพท์ภาษาต่างประเทศเข้าไปใน

เนื้อหาไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์เครื่องจักรชนิดต่าง ๆ และวิธีการใช้งานอุปกรณ์ดังกล่าว เพื่อให้ให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับคำศัพท์ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้ได้มากที่สุด

ผู้สอนและเนื้อหาที่สอน วิทยาลัยส่วนใหญ่มีผู้สอนที่ชาวไทยและชาวต่างชาติ มาสอนภาษาต่างประเทศให้กับนักศึกษาควบคู่กันไป มีทั้งสอนร่วมกันและแยกกัน ถ้าสอนร่วม ผู้สอนชาวไทยจะคอยช่วยแปลเสริมสิ่งที่ผู้สอนชาวต่างชาติกำลังอธิบายให้กับนักศึกษาฟัง แต่ถ้าสอนแยกกัน ชั่วโมงที่เรียนกับผู้สอนชาวต่างชาติมักเน้น การสนทนาเพื่อฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังเป็นหลักผ่านกิจกรรมหรือเกมต่าง ๆ ขณะที่ผู้สอนชาวไทยมักเน้นในเรื่องไวยากรณ์ ฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในการทำงาน มีการฝึกด้วยการให้นักศึกษาสนทนาภาษาต่างประเทศกับเพื่อน ในชั้นเรียน บางส่วนเน้นการท่องจำศัพท์เพื่อนำไปฝึกทักษะการเขียนต่อไป นอกจากนี้ บางวิทยาลัยได้มีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้สอบวัดระดับภาษาต่างประเทศ

วิทยาลัยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถว่าจ้างชาว ต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษามาสอนนักศึกษา บางวิทยาลัยจึงหาทางออกด้วยการ ว่าจ้างชาวต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาแต่มีความสามารถในการสื่อสารต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมาทดแทน เช่น ผู้สอนจากประเทศฟิลิปปินส์ จากประเทศ อินเดีย และประเทศอื่น ๆ ในกรณีผู้สอนภาษาจีนนั้น บางวิทยาลัยที่ได้ทำเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการก็จะมีผู้สอนชาวจีนมาสอนนักศึกษาไทยผ่านระบบออนไลน์ หรือมาแลกเปลี่ยนฝึกสอนภาษาจีนให้กับนักศึกษาที่วิทยาลัยของตน (หมายเหตุ: เหตุการณ์ก่อนที่จะมีการระบาดของโควิด)

สื่อการสอนและกิจกรรมเสริม ผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่สอนด้วย การใช้สื่อประเภทหนังสือ สไลด์พาวเวอร์พอยท์ สอนให้ท่องศัพท์ก่อนแล้วนำไปเรียง เป็นประโยค และมีการใช้สื่อเสริม เช่น คลิปวิดีโอ คลิปจากยูทูบ เพลง เป็นต้น หลายวิทยาลัยได้พยายามสอดแทรกภาษาอังกฤษเข้าไปในสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัย (เช่น ป้ายบอกสถานที่ บอกทาง หรือข้อความภาษาอังกฤษในพื้นที่ต่าง ๆ) จัดโครงการ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมชาวต่างชาติ เช่น เทศกาลคริสต์มาส เทศกาลวาเลนไทน์ และ อื่น ๆ หรือ จัดโครงการภาษาอังกฤษตอนเช้าก่อนเรียน วิทยาลัยส่วนใหญ่มีโปรแกรม

สอนภาษาต่างประเทศ (เช่น โปรแกรม Echo VE) โดยผู้สอนชาวไทยมักใช้เพื่อให้
นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษา
ต่างประเทศเพิ่มเติม รวมทั้งมีการจัดหลักสูตรอบรมภาษาต่างประเทศผ่านสื่อออนไลน์
เช่น ภาษาจีน โดยให้นักศึกษาเข้าไปเรียนผ่านออนไลน์แล้วได้วุฒิบัตร หรือ มีการว่า
จ้างผู้สอนจากในแอปพลิเคชัน DingTalk เป็นต้น

สถานภาพความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ในการวัดสถานภาพความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษา คณะผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มประเมินความรู้
ของตนเองด้านภาษาต่างประเทศ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ส่วนใหญ่ระบุว่าตนเอง
มีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษอยู่ระดับน้อย
ถึงปานกลาง หรือคิดเป็นร้อยละ 30-70 นักศึกษาระบุว่า ทักษะการอ่านและการเขียน
ของตนเองนั้นดีกว่าทักษะการฟังและการพูด โดยนักศึกษาให้เหตุผลว่า พวกเขา
ไม่สามารถสื่อสารได้เพราะมีประสบการณ์การใช้ภาษาต่างประเทศกับอาจารย์ที่เป็น
เจ้าของภาษาในห้องเรียนเท่านั้น เมื่อออกไปฝึกงานจึงได้พบว่า ตนเองมีปัญหาในทักษะ
การสื่อสารกับชาวต่างประเทศในสถานการณ์จริงโดยเฉพาะในการทำงาน ส่วนทักษะ
การอ่านและการเขียนนั้น นักศึกษากล่าวว่า พวกตนได้เรียนจากอาจารย์ชาวไทย
ผ่านบทเรียนและสื่อการสอนต่าง ๆ ได้ฝึกฝนการเขียนเพื่อแสดงออกทางความคิด
ความรู้สึกของตนเอง ทำให้นักศึกษาไม่ได้กล่าวถึงปัญหาที่พบเกี่ยวกับการอ่านและเขียน
มากนัก ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- ผมทำงานพิเศษเลยได้เจอชาวต่างชาติเยอะ เมื่อก่อนคิดว่าตัวเองพอฟังออก
นะ เพราะว่ารู้คำศัพท์ต่าง ๆ ค่อนข้างเยอะ แต่พอฟังในการทำงานสายวิชาชีพจริง ๆ
ผมได้แค่ 35% ฟังไม่ออกครับ (C15)

- ส่วนใหญ่เวลาเรียน จะเรียนพวกคำศัพท์ เน้นท่องจำ เวลาเราไปสื่อสารกับ
ชาวต่างชาติ เราก็เลยพูดไม่ถูก เรียบเรียงประโยคไม่ถูก อยากสื่อสารให้ได้มากกว่านี้
อยากมีความสามารถพูดประโยคพวกนี้ได้ในชีวิตประจำวัน (C28)

สำหรับทักษะการฟัง ผลการสนทนากลุ่มแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหาเวลา มีบทสนทนากับอาจารย์ชาวต่างชาติทั้งที่เป็นเจ้าของภาษา (Native speakers) และที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (Non-Native speakers) นักศึกษาบางคนระบุว่าตนเองมีความสามารถในการฟังได้ระดับหนึ่ง ถ้าคู่สนทนาชาวต่างชาติไม่พูดเร็วและเร็วเกินไป ส่วนหนึ่งบอกว่า สาเหตุที่ตนเองไม่เข้าใจที่ชาวต่างชาติพูดอาจเป็นเพราะตนเองไม่รู้คำศัพท์ที่ชาวต่างชาติพูด และบางครั้งไม่ทราบวิธีการออกเสียงคำศัพท์คำนั้น ทำให้ไม่เข้าใจว่าชาวต่างชาติพูดอะไรกับตนเอง ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- หนูทำงานที่บริษัทเกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าค่ะ คนดูแลการฝึกงานของหนูเขาเป็นคนต่างชาติ ทำให้หนูต้องสื่อสารกับเขา แต่หนูสื่อสารกับเขาไม่ค่อยได้เลยค่ะ เพราะว่าคำพูดเขาไม่เหมือนอาจารย์ต่างชาติที่สอนในห้อง ที่จะค่อย ๆ พูด พูดซ้ำ ๆ ให้เราฟังออก แต่ตอนนี้คือ เขาพูดเร็วมาเลยคะ หนูเลยไม่ค่อยเข้าใจ หนูก็เลยต้องถามพี่ ๆ อีกคนหนึ่งที่อยู่在那นั่นคะ (C37)

- ปัญหาส่วนใหญ่ คือ สำเนียงของชาวต่างชาติ เขาจะพูดสำเนียงของเขา แล้วสำเนียงเราก็ไม่ได้ปะ เขาอาจจะพูดประโยคที่มันง่าย แต่เราฟังไม่ออก เราพูดไปเขาก็ฟังเราไม่ออก (C15)

สำหรับทักษะการพูดเป็นทักษะหนึ่งที่นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหา โดยนักศึกษากล่าวว่า พวกเขาไม่สามารถสร้างรูปประโยคภาษาต่างประเทศที่จะไปสนทนาได้ตอบกับชาวต่างชาติได้ อาจเป็นเพราะมีความรู้ค่อนข้างจำกัดในเรื่องของคำศัพท์ สำนวน หรือ รูปประโยคที่ชาวต่างชาติใช้สนทนาในชีวิตจริง อีกทั้งไม่ทราบวิธีการออกเสียงที่ถูกต้องของคำศัพท์ภาษาต่างประเทศนั้น ทำให้ไม่สามารถสื่อสารให้ชาวต่างชาติเข้าใจได้ ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- เวลาเจอชาวต่างชาติ เขาถามมา เราไม่รู้จะว่าแปลว่าอะไร แต่มันต้องตอบประโยคไหน เรียงลำดับประโยคไม่ถูก ทั้งที่ตอนเรียนเคลียร์มาก เราสอบโอเคได้คะแนนดี แต่ปัญหาในการพูดเราไม่ได้ (C33)

- ผมว่าไวยากรณ์กับคำศัพท์เป็นเรื่องสำคัญ สำหรับทักษะการพูด บางทีเขาพูดมาเราต้องนึกไวยากรณ์ คำศัพท์ที่เรียนมาก่อน มันก็จะได้ตอบช้านิดหนึ่ง ไม่เหมือนภาษาไทยที่พูดออกไปได้เลยตามความรู้สึก ตามสัญชาตญาณ ผมว่าเพราะเราขาดประสบการณ์การสื่อสารมากกว่า (C22)

ความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา

นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรู้และทักษะด้านภาษาต่างประเทศจะทำให้ได้รับโอกาสในการทำงาน ทำให้มีตำแหน่งสูงขึ้น ได้รับค่าตอบแทนมากขึ้น นักศึกษาบางท่านกล่าวว่า ในปัจจุบันบริษัทส่วนใหญ่จะมีชาวต่างชาติมาทำงานด้วย ถ้าขาดทักษะการสื่อสารด้านภาษาต่างประเทศก็อาจจะทำให้ไม่ได้รับโอกาสและความไว้วางใจให้ได้ทำงานนั้น ๆ และการทำงานอาจจะช่วยสร้างความประทับใจให้กับชาวต่างชาติได้ ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- สำคัญมากและก็มากที่สุด เรารู้ว่าต่างชาติเป็นคนนำเทคโนโลยีมาสู่ไทย คู่มือส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษหรือเป็นภาษาจีน คนไทยเรามีปัญหาด้านกำแพงภาษาอยู่ ส่วนใหญ่เราไม่ค่อยเก่งภาษาอังกฤษ ส่วนตัวของผมคิดว่า ถ้าเราทำงานนั้นบ่อย ๆ เราไม่จำเป็นต้องเรียนก็ได้ เราจะจำคำศัพท์ได้ ถ้าเราได้ภาษามากเท่าใดเราก็จะได้ตำแหน่งสูงกว่า ถึงคนที่เก่งกว่าเรา ทำงานซ่างเก่งกว่าเรา แต่เขาไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษเลย เขาก็อาจจะได้เป็นหัวหน้าซ่าง แต่เราอาจจะจะเป็นหัวหน้าฝ่ายแผนกต่าง ๆ เพราะเจ้าของโรงงานส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างชาติ เขาไม่สามารถสื่อสารกับคนในบริษัทด้วยภาษาไทยได้โดยตรง เขาก็ต้องสั่งงานผ่านหัวหน้าฝ่ายแทนว่าจะให้พนักงานทำอะไร แล้วก็ให้เราไปแปลเป็นไทยในการสอนผ่านหัวหน้าซ่างอีกที (C 16)

- คิดว่าสำคัญมาก ๆ เลยค่ะ ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาจีนนะคะ เพราะว่าปัจจุบัน นอกจากฝรั่งแล้วก็มีชาวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก หนูจบการโรงแรมก็จะใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานอยู่แล้วค่ะ ภาษาเป็นสิ่งสำคัญ

มาก ๆ ในการทำงานค่ะ ถ้าเราสามารถพูดได้หลายภาษา ถ้าหากเราพูดภาษาเขา (ชาวต่างประเทศ) ได้ เขาก็อาจจะเกิดความประทับใจในโรงแรม แล้วกลับมาพักโรงแรมอีกก็ได้ (C27)

เมื่อสอบถามความต้องการในหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นักศึกษาอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่สนใจที่จะศึกษาภาษาต่างประเทศที่จะใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนที่เน้น คำศัพท์เกี่ยวกับบริบทการทำงาน ทักษะที่นักศึกษาอาชีวศึกษาต้องการฝึกฝน คือ ทักษะทางการพูดและการฟัง เพราะนักศึกษาเชื่อว่า ถ้าพวกเขาสามารถสื่อสารเบื้องต้นได้ คำศัพท์ต่าง ๆ ก็สามารถไปเรียนรู้เพิ่มเติมได้ภายหลัง นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนาบางส่วนมีความต้องการในเรื่องของไวยากรณ์ การแปล และการสะกดคำด้วย และภาษาต่างประเทศที่อยากเรียนเป็นหลัก คือ ภาษาอังกฤษ เมื่อถามเกี่ยวกับความรู้เรื่อง วัฒนธรรมต่างชาติ นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่สนใจอยากเรียนรู้ วัฒนธรรมของชาวต่างชาติว่ามีการใช้ชีวิต ความเป็นอยู่อย่างไร รวมถึงเรื่องของการกิน เทศกาล รวมถึงวัฒนธรรมในการสื่อสารและการให้เกียรติกับอีกฝั่งหนึ่ง โดยเฉพาะวัฒนธรรมของเกาหลี และญี่ปุ่น

เมื่อสอบถามความต้องการในคุณลักษณะของผู้สอน ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ชอบที่จะได้เรียนภาษาต่างประเทศกับผู้สอนชาวต่างชาติเพราะได้ความรู้สึกที่ว่าได้ฝึกฝนทักษะภาษาต่างประเทศกับชาวต่างชาติจริง ๆ พวกเขา รู้สึกว่าได้ออกจากพื้นที่ปลอดภัย (Comfort Zone) ต้องพยายามสื่อสารกับผู้สอนชาวต่างชาติให้ได้ นักศึกษาบางคนเสริมว่า ถ้าผู้สอนชาวต่างประเทศสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ด้วยจะดีมาก นักศึกษามีทัศนคติทางบวกกับผู้สอนชาวต่างประเทศมากกว่าผู้สอนชาวไทยเพราะชาวต่างชาติให้ความรู้สึกเป็นเพื่อนมากกว่า ไม่ต้องให้ความเคารพในฐานะผู้อาวุโส แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาบางส่วนระบุถึงข้อดีของการมีผู้สอนชาวไทย คือ สามารถสอบถามปัญหาต่าง ๆ ได้ง่าย ถ้านักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- ส่วนตัวผมชอบอาจารย์เจ้าของภาษามากกว่า เพราะว่าตอนเรียนเนี่ยเราจะมีกำแพงทางด้านวัฒนธรรม ครูไทยเนี่ย ในประเทศไทยเราจะมีระบบอาวุโส แต่ของต่างชาติจะไม่มี เราสามารถคุยแบบเป็นเพื่อน เราจะรู้เรื่อง ผมเนี่ยไม่ค่อยเก่งอังกฤษเท่าไร เวลาคุยเนี่ย สำเนียงอาจจะไม่ถูกก็ได้ครับผม แต่ว่าพยายามให้มันเข้าใจครับผม ในการคุยก็จะผ่านไปเรื่อย ๆ (C16)

- ชอบเรียนกับอาจารย์คนไทยมากกว่าค่ะ เพราะว่าสอนเข้าใจมากกว่า เขาพูดแล้วหนูเข้าใจมากกว่าค่ะ เพราะว่าเรียนกับอาจารย์ที่เป็นชาวต่างชาติแล้วไม่ค่อยเข้าใจที่เขาพูด ถ้าฝึกพูด ครูคนไทยได้พูดเยอะกว่า ถ้าฟังหรือ หนูว่าได้ฟังพอ ๆ กัน เวลาเป็นแบบนั้นจะมีทศนทนาครูไทยเขาชอบให้พูดมากกว่า ครูฟิลิปปินส์ส่วนมากเขาจะให้เปิดทำในหนังสือ ไม่ได้ให้ฝึกพูดเท่าครูคนไทย (C74)

แต่อย่างไรก็ตาม การที่มีผู้สอนเป็นชาวต่างชาติโดยเฉพาะที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาโดยตรงทำให้การออกเสียงอาจติดสำเนียงของเชื้อชาติของผู้สอน นักศึกษาจึงไม่คุ้นเคยและทำให้ไม่สามารถเข้าใจว่าผู้สอนกำลังสื่อสารอะไร ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- ตอนที่หนูเริ่มเรียนปวช.1 เขาจะมีครูฟิลิปปินส์มาสอน หนูไม่เคยเจอการพูดหรือสำเนียงของเขา หนูก็เลยต้องทำความเข้าใจยากนิดนึงกับการฟังกับการเรียนมันต้องปรับใหม่หมดเลย (C37)

- ได้เรียนกับอาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษแต่ว่าเป็นชาวอินเดียนะครับ สำเนียงของเขาก็จะแตกต่างจากสำเนียงที่เราเคยได้ยินมา ก็จะฟังยากนิดหนึ่งครับ (C26)

- ปัญหาที่ผมเจอส่วนใหญ่เกิดจากตอนพูดคุยกับอาจารย์ต่างชาติ เราจะฟังไม่ทัน และฟังสำเนียงของเขาไม่ค่อยเข้าใจ (C29)

ความต้องการในรูปแบบวิธีการสอนภาษาต่างประเทศ ผลการสนทนากลุ่มพบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า ถ้าเป็นการสอนผ่านสื่อออนไลน์ไม่ควรเป็นแบบในห้องเรียนเพราะไม่ได้ทำให้สนุกกับการเรียนหรือทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น

การเรียนการสอนในห้องเรียนน่าจะเป็นแบบเอดูเทนเม้นท์ที่สร้างความสนุกสนานพร้อมไปกับการเรียนรู้ โดยผู้สอนอาจนำสื่อที่นักศึกษาสนใจ เช่น เกม คลิปวิดีโอในเรื่องราวสถานการณ์ต่าง ๆ มาช่วยในการสอนภาษาต่างประเทศ หรือการเรียนผ่านภาพยนตร์ ซีรีส์ต่าง ๆ ก็จะช่วยทำให้ได้สำเนียงการออกเสียง คำศัพท์ และวิธีการใช้ประโยคต่าง ๆ และอยากให้เน้นในเรื่องของทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารมาเป็นอันดับแรก ๆ และอาจมีการเสริมความรู้ศัพท์เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพเข้ามาแทรก ตัวอย่างดังปรากฏในบทสัมภาษณ์

- หนูเข้าดูทุกเพจที่เขาสอน เข้าไปดูแต่ไม่ได้อยากเรียน รู้สึกงั้น ๆ เหมือนเรียนในห้องเรียนเลย จนหนูเซ็ง ไม่เข้าคอร์สอะไรแล้ว เพราะรู้สึกไม่ได้เอ็นจอยกับมัน ไม่ได้มีความสุข มันทำให้เราไม่ได้เข้าใจเนื้อหาอย่างถ่องแท้ หนูก็เลยเลือกที่จะมาวนดูหนังที่เป็นซับไตเติ้ล มันทำให้เราสนุก และบางครั้งเราก็จำได้ด้วย เพราะว่ามันเป็นประโยคเด็ดในหนังเลยเราก็เอามาพูดเล่นกับเพื่อน หรือฟังเพลง ดูซีรีส์อะไรอย่างเนี่ย มันก็ทำให้ใช้และจำได้ (C33)

- ไม่ว่ารูปแบบไหน ถ้าใช้คำว่าเรียน ผมก็ยังเบื่ออยู่ดี ถึงจะดูวิดีโอ แต่ถ้าคนที่ฟังแล้วไม่เข้าใจเลย มันก็ไม่อยากรู้อยู่ดี สำหรับผม สิ่งที่ยื่นนำไปใช้น้อย สิ่งที่ยื่นมามันต้องได้ใช้ ผมดูคลิปไปเที่ยว แต่ผมก็ยังอยู่เนี่ย ยังมาได้เอาไปใช้ ถามว่าถ้าไม่ได้ใช้ประโยชน์ สุดท้ายผมก็ลืม เหมือนนักเรียนไทยใช้คำว่าเรียนเข้ามา ถึงเป็นเกมก็จริงนะครับ แต่พอใช้คำว่าเรียนปุ๊บ มันก็ไม่อยากทำอยู่ดีแหละ (C12)

- ผมคิดว่าควรเริ่มจากการสนทนาก่อน อย่างภาษาไทย เราก็ไม่ได้เรียนหลักภาษาก่อน ขอเสริม ผมดูการ์ตูนที่มีซับไตเติ้ล ตอนที่อยู่ ผมก็จะจำคำศัพท์ ผมว่าผมพูดได้มากกว่าภาษาอังกฤษที่ผมเรียน 18 ปี เพราะผมว่าภาษามันเริ่มจากการฟัง สถานการณ์ ท่าทาง และคำพูด แต่คนไทย เราเริ่มจากไวยากรณ์ แล้วค่อยไปคำศัพท์ แล้วค่อยพูด แต่เริ่มมันก็ยากแล้วครับ (C16)

- การเล่นเกมก็ดีนะคะ เล่นไปจำไป สนุก ไม่น่าเบื่อ ชอบค่ะ แต่ส่วนมากก็จะไม่ได้เล่นบ่อย ซีรีส์แบบเกาหลีก็ดู แต่ว่าเป็นภาษาอังกฤษหรืออย่างอื่นก็เรียนรู้ผ่านซีรีส์ค่ะ (C27)

- ทักษะการพูดฟังต้องมาอันดับแรก ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ แล้วแต่ความสนใจของแต่ละคน ถ้าฟังพูดได้ อ่านหรือเขียนก็ไม่ยาก ส่วนสไตลการเรียน การดูวิดีโอแล้วฟังบรรยายเทียบ มันไม่ได้น่าเบื่อ ให้อ่าน 10 Tenses อ่านไวยากรณ์ ผมว่าผมหลับตั้งแต่ 3 นาทีแรกครับ การใช้เกมหรือวิดีโอ ผมโอเคมากกว่า การอ่านซับไตเติลของพวก Netflix ถ้าเรายังไม่เก่งเราเริ่มจากซับไทยก่อน แต่ถ้าเราเก่งแล้วเราจะปิดซับแล้วดูแบบเต็มๆไปเลย ดูแล้วก็แปลเองอย่างนั้นก็สนุกดี (C16)

จากผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนในห้องเรียนกับความต้องการของนักศึกษาอาชีวศึกษาอาจจะไม่สอดคล้องกัน คณะผู้วิจัยจึงสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ภาษาต่างประเทศ นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางส่วนกล่าวว่า มีการใช้สื่อออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นจากยูทูบ เกมออนไลน์ ภาพยนตร์ ซีรีส์ เพลง การ์ตูน พอดแคสต์ กูเกิ้ล ทวานสเลท ดิกชันนารีออนไลน์ เรียงจากมากมาน้อย และยังสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่จำเป็นจะเป็นการเสริมการเรียน การทำงาน หรือการสนทนากับชาวต่างชาติ

สรุปและอภิปรายผล

สถานภาพความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวិทยาลัยอาชีวศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเองประเมินความรู้ของตนเองด้านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษอยู่ระดับน้อยถึงปานกลาง ทักษะการอ่านและการเขียนของตนเองนั้นดีกว่าทักษะการฟังและการพูด สาเหตุอาจเป็นเพราะขาดโอกาสและประสบการณ์ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติในชีวิตประจำวัน พวกเขาไม่เข้าใจที่ชาวต่างชาติพูดเพราะมีคลังคำศัพท์น้อย สร้างรูปประโยคไม่ได้ รวมถึงไม่รู้การออกเสียงคำศัพท์ที่ใช้ ส่งผลให้เวลาที่นักศึกษาไม่สามารถสนทนาได้ตอบได้กับชาวต่างชาติ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา พูลศักดิ์วรสาร (2560) ที่สำรวจความต้องการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตในกรุงเทพฯ และพบว่า นักศึกษาประเมินพื้นฐานความรู้เดิมภาษาอังกฤษตนเองว่าควรปรับปรุงร้อยละ 58

และผลการจัดอันดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี พ.ศ. 2563 โดย EF Education First ที่พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยจัดอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก (Very low proficiency) (พีพีทีวี ออนไลน์, 2563) และงานของธัญลักษณ์ วีระสมบัติ (2561) ที่พบว่า แรงงานการศึกษาขั้นต่ำ และแรงงานอาชีวศึกษา ในประเทศไทยที่มีอยู่นั้นขาดทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น และงานของภาค วีระเสถียร และกมลชนก สุทธิวาทนฤพุดิ (2563) ที่พบว่า สมรรถนะด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในปัจจุบันต่ำกว่าสมรรถนะที่คาดหวังในแรงงานด้านโลจิสติกส์ในประเทศไทยทั้ง 3 ระดับการศึกษา ในแรงงานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ปวส. นั้น ช่องว่างระหว่างค่าเฉลี่ยสมรรถนะด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในปัจจุบันห่างจากสมรรถนะที่คาดหวังมากที่สุด และสูงเป็นอันดับแรกของสมรรถนะทั้งหมด

ความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพราะปัจจุบันนี้บริษัทส่วนใหญ่จะมีชาวต่างชาติมาทำงานด้วย การมีทักษะการสื่อสารด้านภาษาต่างประเทศจะส่งผลทำให้มีโอกาสในการทำงาน ได้รับความไว้วางใจให้ทำงาน สร้างความประทับใจให้กับชาวต่างชาติได้ รวมถึงการได้รับค่าตอบแทนมากกว่าคนที่ไม่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ นักศึกษายังแสดงความสนใจที่จะศึกษาภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากที่วิทยาลัยสอนไว้เพื่อพร้อมใช้ในการทำงาน ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Gardner and Lambert (1972) ที่พบว่า แรงจูงใจในการเรียนภาษาที่สองนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจแบบบูรณาการ (Integrative motivation) หมายถึง หักศนคติเชิงบวกของแต่ละบุคคลที่จะเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม และชุมชนของภาษาที่สอง ผู้เรียนมีเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนในการเรียนรู้ภาษาที่สองในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ขณะที่ แรงจูงใจแบบเครื่องมือ (Instrumental motivation) เป็นเหตุผลเชิงปฏิบัติของบุคคลในการเรียนรู้ภาษาที่สอง บางคนอาจมีแรงจูงใจเพื่อนำไปสู่การได้งานที่ดียิ่งขึ้น สำหรับงานวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจทั้งสองแบบ

ทักษะภาษาต่างประเทศที่นักศึกษาต้องการฝึกฝน ได้แก่ ทักษะทางการพูด และการฟัง โดยนักศึกษาเชื่อว่า ถ้าสามารถสื่อสารเบื้องต้นได้ คำศัพท์ต่าง ๆ สามารถไปเรียนรู้เพิ่มเติมได้ภายหลัง บางส่วนมีความต้องการในเรื่องของไวยากรณ์ การแปล และการสะกดคำด้วย ภาษาต่างประเทศที่อยากเรียนเป็นหลัก คือ ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความสนใจอยากเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวต่างชาติว่ามีการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร ในส่วนของความต้องการในคุณลักษณะของผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ชอบที่จะได้เรียนภาษาต่างประเทศกับผู้สอนชาวต่างชาติเพราะได้ความรู้สึกรู้สึกว่าได้มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศกับชาวต่างชาติจริง ๆ และการเรียนการสอนในห้องเรียนน่าจะเป็นแบบเอดูเทนเมนต์ ที่สร้างความสนุกสนานพร้อมไปกับการเรียนรู้ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ที่นักศึกษาสนใจ

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐมนทิพย์วีร์ เพชรรัตน์ (2555) และงานวิจัยของวิภาดา พูลศักดิ์วรสาร (2560) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย เห็นว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการทำงานมากที่สุด ทักษะภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างต้องการได้รับการพัฒนา คือ ทักษะการฟัง และทักษะการพูด โดยเฉพาะพนักงานระดับล่าง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานเห็นว่า การเล่นเกมส์เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้คำศัพท์ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาคริสตศาสนศาสตร์ ในกรุงเทพฯ ต้องการพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการฟังมาก อาจารย์ผู้สอนควรมีจำนวนคนไทยและต่างชาติอย่างละครึ่ง และอยากให้ผู้สอนพูดภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่และพูดไทยเมื่อจำเป็น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา จันทรพรหมณ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการใช้อังกฤษของพนักงานระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี และพบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) โดยทักษะการอ่านมีระดับความต้องการมากที่สุด โดยใช้ในการอ่านอีเมลและเอกสารที่ระบุคุณสมบัติหรือรายละเอียดสินค้าเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการฟังและด้านการพูด ใช้ในการเข้าร่วมบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านการเขียน ใช้ในการเขียนอีเมลภาษาอังกฤษถึงหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานซึ่งจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า วุฒิมัธยมศึกษาระดับ

ปวส. ปริญญาตรี และปริญญาโท มีความต้องการมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปวส. และ พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการมากกว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี และ 6-10 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษารู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟังและการพูดซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานก่อนจะได้ระดับในทักษะการอ่านและการเขียน ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอาจเพิ่มการฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดผ่านสื่อที่มีเจ้าของภาษามานำเสนอ จะช่วยให้ให้นักศึกษาสามารถเข้าใจการออกเสียงของแต่ละคำและรูปประโยคได้มากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการรูปแบบการสอนที่น่าสนใจเข้ากับวัยของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนอาจนำสื่อออนไลน์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่นักศึกษาใช้ในชีวิตประจำวันมาช่วยในการเรียนการสอนจะทำให้เขาได้รับประสบการณ์จริงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการฝึกฝนการออกเสียงคำศัพท์ต่าง ๆ และรูปประโยคภาษาต่างประเทศให้ได้เลียนแบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยในอนาคตควรศึกษารูปแบบการใช้งานสื่อออนไลน์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่นักศึกษาอาชีวศึกษาใช้ในชีวิตประจำวันมาช่วยในการสอนการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

2. งานวิจัยในอนาคตควรศึกษาเทคนิคการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ของผู้สอนภาษาต่างประเทศกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง สถานภาพ ความต้องการ และปัญหา ความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม ประเภท Basic Research Fund จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ 2564

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา จันทรพรหมณ์. (2563). ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงาน ระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(8), 425-436. เข้าได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/download/244851/166438/>
- ฐมนต์ปวีร์ เพชรรัตน์. (2555). การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ ประเมินตำราเรียนในการฝึกอบรมภาษาอังกฤษของพนักงานสายปิโตรเลียม นอกชายฝั่ง. *วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา วิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี. (2561). รูปแบบการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในอนาคต *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1), 303-315. เข้าถึงได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/svittj/article/view/214882/149578>
- ัญญลักษณ์ วีระสมบัติ. (2561). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพ แรงงานไทยในอุตสาหกรรมการผลิตไทย. *วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์*, 26(2), 1-40. เข้าถึงได้จาก http://journal.innovtalk.com/upload_files/journal/journal_id_34_38.pdf

- พันธ์ชล บุตรเมือง, เศรษฐ์รัฐ พัฒนามาศ และธิตัต ตริศิริโชติ. (2563). ความพร้อมด้าน การศึกษาและความต้องการแรงงานของอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและ เคมีชีวภาพภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก. ใน รายงานการประชุม วิชาการระดับนานาชาติและระดับชาติด้านบริหารธุรกิจและการบัญชี 2563 ของเครือข่ายสถาบันการศึกษาแห่งภูมิภาคด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 2 (หน้า 107-115). เชียงใหม่: ศูนย์ประชุมนานาชาติเอ็มเพรส โรงแรม ดิ เอ็มเพรส. เข้าถึงได้จาก <https://incbaa.kku.ac.th/home/articles/r/ncbaa2020th>
- พีพีทีวี ออนไลน์. (2563, 26 พฤศจิกายน). ไทย ร่วงอันดับ 89 ของโลก ทักษะภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก รังทำยาอาเซียน. เข้าถึงได้จาก <https://www.pptvhd36.com/news/สังคม/137341>
- ภาค วีระเสถียร และกมลชนก สุทธิวาทนฤพุมิ (2563). ความต้องการสมรรถนะแรงงาน ด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก. วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา, 9(2), 110-124. เข้าได้จาก <http://www.human.ru.ac.th/grad/humanities-journal-grade-school/78-78>
- วิภาดา พูลศักดิ์วรสาร. (2560). การสำรวจความต้องการเรียนภาษาอังกฤษของ นักศึกษาศรีศติศาสนศาสตร์ในกรุงเทพฯ. *Veridian E-Journal* (ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ), 10(2), 910-926.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2562). *การพัฒนา ทักษะบุคลากรตามแนวทาง EEC Model*. เข้าถึงได้จาก <https://eeco.or.th/th/eec-model>
- อมิตตา ภักดีธิโรทิน ลือชัย วงษ์ทอง และกิจรัฐเขต ไกรवास. (2563). ศึกษาเรื่อง ความ พร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาแรงงานไทยในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 14(4), 213-225.
- Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold.

- Gardner, R. C. & Lambert, W. E. (1972). *Attitudes and motivation in second-language teaching*. Harlow, UK: Pearson.
- Guerrero, M. (2015). Motivation in second language learning: A historical overview and its relevance in a public high school in Pasto, Columbia. *HOW*, 22(1), 95-106.
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R., & Meece, J. L. (2008). *Motivation in education: Theory, research and applications*. Michigan: Pearson/Merrill Prentice Hall.
- Woolfolk, A. (2004). *Education psychology*. (9th ed.). Boston: Allyn & Bacon.